

**Громадська організація «Асоціація лікарів загальної практики – сімейної
медицини Вінницької області»**

**Положення
про оцінку заходів безперервного професійного розвитку
на ознаки академічної доброчесності та дотримання
принципів практичної
медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності,
заснованої на доказах**

Нова редакція

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Ради

**ГО «Асоціація лікарів загальної
практики – сімейної медицини
Вінницької області»**

Протокол №158 від 28.03.2024 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом №1/03 від 28.03.2024 року

**м. Вінниця
2024 р.**

1. Загальні положення

- 1.1. ГО «Асоціація лікарів загальної практики – сімейної медицини Вінницької області» (ГО «АЛЗП-СМ ВО) прагне в освітньому процесі до побудови відкритих, гуманних та чесних взаємовідносин (комунікацій) та забезпечення довіри до результатів навчання, тому свідомо приймає та зобов'язується дотримуватися принципів академічної доброчесності та принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, у своїй освітній діяльності.
- 1.2. Положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказ (надалі – Положення) є складовою системи безперервного професійного розвитку і спирається на високоетичні норми освітнього академічного середовища, високий рівень свідомості й внутрішньої культури особистості, антикорупційні заходи та боротьбу із плагіатом.
- 1.3. Положення створено відповідно до освітніх і загальнолюдських цінностей, міжнародних стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості, законодавчої і нормативної бази України, а саме: Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про авторське право і суміжні права», Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», Закону України «Про запобігання корупції», Статуту ГО «Асоціація лікарів загальної практики – сімейної медицини Вінницької області».
- 1.4. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законом України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.
- 1.5. **Практична медична/ фармацевтична/ реабілітаційна діяльність, заснована на доказах** — використання в щоденній медичній/ фармацевтичній/ реабілітаційній практиці (у діагностиці, лікуванні й профілактиці) медичних, фармацевтичних, реабілітаційних технологій і лікарських препаратів, ефективність яких доведена у фармакоепідеміологічних дослідженнях із застосуванням математичних оцінок імовірності успіху й ризику.
- 1.6. **Принципи доказовості** покликані зменшити надмірний вплив штучно культивованого інформаційного простору з надмірною рекламою сучасного ринку фармацевтичних засобів, лікарських і реабілітаційних

технологій та послуг: зменшується агресивний вплив сучасного фармакологічного ринку з неумисно або умисно створеними малоефективними або неефективними фармакологічними препаратами та ринку медичних виробів і допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій), ефективність яких часто обґрунтована такими ж замовними фіктивними науковими дослідженнями, з іншого боку відсіюються застарілі догми та традиції діагностики, лікування, реабілітації та профілактики, ефективність яких незначна. Принцип доказовості в свою чергу має здешевити ринок медичних послуг та зменшити імовірність лікарських та фармацевтичних помилок — у принцип дії практичної медичної/фармацевтичної/реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах закладена ідея створення набору правил (протоколів), за якими окреслюються типові протоколи лікування, правила та покази типових діагностичних процедур та методів підтвердження діагнозу, застосування медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій).

2. Дотримання академічної доброчесності

2.1. Дотримання академічної доброчесності передбачає:

- якісну підготовку викладачів, лекторів, тренерів до навчального процесу;
- постійне вдосконалення фахових та особистісних компетентностей у сфері запобігання проявів академічної недоброчесності;
- повагу до академічних здобутків інших дослідників, що потребує посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну наукову діяльність;
- сприяння формуванню та підтримці академічної доброчесності у здобувачів освіти;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання учасників освітнього процесу.

3. Порядок виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності та принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах

3.1. Відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» порушеннями академічної доброчесності є:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання слухачів заходу;
- надання допомоги чи створення перешкод слухачам під час проходження ними оцінювання результатів навчання, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання.

3.2. До початку заходу БПР Комісією громадської організації з академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини проводиться оцінка якості матеріалу, що буде викладатись під час заходу. При цьому Комісія забезпечує:

- здійснення контролю за актуальністю, повнотою та відповідністю матеріалу темі навчання;

- виконання положення про запобігання конфлікту інтересів під час проведення заходів безперервного професійного розвитку та недопущення залучення і використання коштів фізичних (юридичних) осіб для реклами лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій), що затверджується провайдером;
- відсутність наявності правовідносин з особами, якими провадиться діяльність з виробництва, оптової та роздрібної торгівлі, імпорту лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій);
- відсутність реклами торгових назв лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів реабілітації (асистивних технологій) під час проведення заходів безперервного професійного розвитку;
- здійснення контролю за дотриманням засад доказової медицини/ доказової реабілітації під час освітнього процесу;
- провадження діяльності відкрито, прозоро, на основі академічної доброчесності.

3.3. У випадку виявлення невідповідної якості навчального матеріалу, наявності реклами або невідповідності змісту навчального матеріалу засадам практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, Комісією громадської організації з академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини приймається рішення про недопущення даного матеріалу для використання під час заходу БПР або, у разі виправлення помилок, про його допущення до використання після повторної перевірки.

4. Прийняття рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності та дотримання принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, і притягнення учасників освітніх заходів безперервного професійного розвитку до академічної відповідальності

4.1. Факт порушення академічної доброчесності та/або принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, встановлюється спеціальною незалежною Комісією громадської організації з академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини (надалі – Комісія), вона ж визначає вид академічної відповідальності.

- 4.2. До складу Комісії входять представники ГО «АЛЗП-СМ ВО». Персональний склад Комісії затверджується протоколом засідання Ради ГО «АЛЗП-СМ ВО».
- 4.3. До повноважень Комісії відносяться:
- аналіз навчальних матеріалів (презентацій, відеоматеріалів, лекцій, доповідей, методичних та екзаменаційних матеріалів) на предмет дотримання академічної доброчесності та принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах
 - розгляд порушень цього Положення фахівцями ГО «АЛЗП-СМ ВО» та іншими учасниками освітнього процесу.
- 4.4. Комісія має право:
- виносити рішення стосовно наявності порушень академічної доброчесності та принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах членами ГО «АЛЗП-СМ ВО» та іншими учасниками освітнього процесу під час заходів БПР
 - здійснювати аудит заходів БПР, які проводяться ГО «АЛЗП-СМ ВО», стосовно дотримання академічної доброчесності та принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах
 - ініціювати заходи, що передбачені за порушення принципів академічної доброчесності членами ГО «АЛЗП-СМ ВО» ТА та іншими учасниками освітнього процесу, і контролювати їх виконання.
- 4.5. Комісія звітує про свою роботу перед Загальними зборами ГО «АЛЗП-СМ ВО» раз на рік.
- 4.6. Після проведення заходу БПР будь-який викладач або слухач заходу може звернутись до Комісії із заявою на ім'я голови Комісії про порушення норм академічної доброчесності та принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, зазначивши у заяві свої особисті дані, після чого протягом 5 робочих днів Комісія проводить перевірку матеріалів заходу стосовно фактів вказаних у заяві порушень. За результатами перевірки проводиться засідання Комісії. На засіданні крім членів Комісії мають бути присутні заявник та особа, відносно якої ініційовано розгляд порушення. Результати розгляду оформлюються протоколом, у якому відображається наявність чи відсутність порушень під час вказаного у заяві заходу.

5. Оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності та дотримання принципів практичної медичної/фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, і притягнення до академічної відповідальності учасників освітніх заходів з безперервного професійного розвитку

- 5.1. Особа, стосовно якої прийнято рішення про порушення академічної доброчесності, протягом 10 днів з дати прийняття рішення має право оскаржити рішення Комісії, звернувшись до Ради ГО «АЛЗП-СМ ВО» в письмовому вигляді.
- 5.2. Після отримання такого звернення Комісія повторно вивчає матеріали порушення та надає відповідні висновки про підтвердження чи спростування попереднього рішення.
- 5.3. Будь-яка особа, стосовно якої порушено питання про недотримання нею академічної доброчесності та принципів практичної медичної/фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, має такі права:
- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності та принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, подавати до них зауваження;
 - особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
 - знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та принципів практичної медичної/ фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, притягнення її до академічної відповідальності; оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.
- 5.4. У випадку підтвердження порушення викладачами освітнього процесу академічної доброчесності та/або принципів практичної медичної/фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, порушники можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:
- усне попередження
 - недопущення до участі у заходах, які проводить ГО «АЛЗП-СМ ВО».
- 5.5. У випадку підтвердження порушення слухачами освітнього процесу академічної доброчесності та/або принципів практичної медичної/

фармацевтичної/ реабілітаційної діяльності, заснованої на доказах, порушники можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження відповідного освітнього компоненту заходу БПР або оцінювання (тестування, залік, іспит та ін.)
- анулювання сертифікату, отриманого за участь у відповідних заходах БПР.

- 5.6. У випадку проведення апеляції ГО «АЛЗП-СМ ВО» протягом двох тижнів після отримання запиту від відповідних установ зобов'язана надати матеріали, на основі яких Комісією було затверджено висновок про наявність порушень академічної доброчесності, протоколи та інші документальні матеріали.
- 5.7. Для забезпечення конфіденційності розгляду та нерозповсюдження інформації про можливе порушення доброчесності та недотримання принципів доказової медицини Комісія ознайомлює зі змістом скарги та матеріалами справи лише учасників процедури розгляду порушення.
- 5.8. При розгляді порушення члени Комісії повинні діяти об'єктивно і неупереджено, дотримуючись принципів академічної доброчесності.
- 5.9. Після остаточного встановлення фактів недоброчесності, набрання ними чинності та притягнення до відповідальності, рішення Комісії оприлюднюються.

6. Прикінцеві положення

- 6.1. Положення затверджується рішенням Ради ГО «АЛЗП-СМ ВО» більшістю голосів та набирає чинності з моменту його затвердження.
- 6.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться рішенням Ради ГО «АЛЗП-СМ ВО» більшістю голосів та набирають чинності з моменту затвердження нової редакції Положення.
- 6.3. У випадку затвердження Положення у новій редакції, попередня редакція втрачає силу.

Голова ГО
«Асоціація лікарів загальної практики –
сімейної медицини Вінницької області»

професор І.Г. Палій

